

At present, the urgent task is to develop methodological foundations for the study of artistic creativity as a way, or rather, a set of ways of mastering social and psychological reality.

Аліна Мельник

Інститут соціальної та політичної психології Національної академії наук

України, місто Київ;

ел-адреса: alyamelnyk@gmail.com

Інклюзивне освітнє середовище: пошук напрямів психологічного дослідження

Key words: інклюзивне освітнє середовище, комунікація, освітні потреби, розвиток.

Процеси демократизації, як суттєва ознака освітньої реформи в Україні, ініціювали рух розбудови інклюзивного середовища та інклюзивного навчання, що варто розглядати не тільки в аспекті створення доступного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами, а також, як безпечне й налаштоване на розвиток всіх учасників освітнього процесу (вчителів, учнів, батьків). У широкому сенсі інклюзивне навчання передбачає створення рівних можливостей для всіх категорій дітей, незалежно від расової, етнічної та соціальної належності, обдарованих, нормотипових та дітей з особливими освітніми потребами, сім'ї яких, як правило, складають населення прилеглої до школи території, а також для дітей із сімей внутрішньо переміщених осіб або емігрантів, а також для дітей, які влаштовані під державне утримання у замінні форми. Наразі, школа постає відображенням соціальних процесів. Тож створення такого інклюзивного середовища, яке б гарантувало безпеку кожній дитині та відповідні умови для її освітнього розвитку, слід розглядати як складову загальних соціальних процесів, де питання інклюзії постають нагальними.

Предметом нашого аналізу було визначення напрямів вивчення інклюзивного освітнього середовища як явища загально-соціальних системних змін, що вивчається у контексті міждисциплінарних знань. Методами дослідження послуговувал теоретичний аналіз науково-літературних праць за напрямком дослідження.

Проведений аналіз показав, що сфера права, педагогіки та освітнього менеджменту найбільше цікавляться цією темою, а частка наукових публікацій саме у сфері педагогіки у декілька раз перевищує вкладення інших наукових сфер (О. Буковська, Т. Зеленська, 2014; М. Порошенко, 2019).

Для психології характерно уявлення про школу як про середовище розвитку дитини. Педагогічні дослідження зафіксували, що в умовах спільного

навчання без організації психолого-педагогічного супроводу, діти і підлітки з особливими освітніми потребами відчувають серйозний стрес, не мають достатніх навичок опанування емоційними переживаннями, відчувають труднощі в спілкуванні, схильні проявляти агресивну поведінку, здійснювати непередбачувані вчинки. Таким чином, за умов відсутності інклюзивно-організованого суспільства, створення інклюзивного освітнього середовища може мати і негативні наслідки.

Вище наведене створює думку, що розбудова нової структури освітнього простору в умовах інклюзії має опиратися не лише на процес реформування з законодавчою регламентацією, а й на уявлення безпосередніх членів суспільства, як його користувачів та створювачів освіти для дітей, які народилися в їхніх сім'ях. У цьому контексті історії дітей та сімей можуть надати краще зрозуміти екологію процесу розбудови інклюзивного середовища і інклюзивного навчання в умовах закладу загальної середньої освіти у процесі реформування освіти України.

Список літератури

1. Буковська О., Зеленська Т. Психологічні особливості освітнього середовища дитини з особливими освітніми потребами // Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том 7. Екологічна психологія. Випуск 36. — 2014
2. Обеспечение психологической безопасности в образовательном учреждении / Под ред. И.А. Баевой. СПб., 2006
3. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник - Київ:ТОВ "Агенство Україна". 2019 -300с
4. Психологічний супровід інклюзивної освіти : [метод. рек] / автор. кол. за заг. ред. А. Г. Обухівська. – Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. – 92 с.
5. Юрченко Л.Г., Ковалева Н.И., Обеспечение психологической безопасности участников инклюзивного образовательного процесса. Историческая и социально-образовательная мысль. Том 8 №5/3, 2016
6. Ярая Т. А. Особистісна готовність майбутніх психологів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія Київ – 2014. - 19 с.

Наталія Гусєва,
аспірантка Інституту соціальної та політичної психології
Національної Академії Педагогічних Наук України, Київ, Україна
natalyhusieva.psy@gmail.com

Парламентські вибори в Україні 21 липня 2019 року: психологічний експрес-аналіз

Visiting Professor of Middle-Eastern Europe

Research and training project entitled

VI International research & training conference

Public health – social, educational and psychological dimensions

13 – 15 FEBRUARY 2020

Lublin, Poland

*The John Paul II Catholic University of Lublin
Department of Emotion and Motivation Psychology
Department of general psychology
In cooperation with
European institute of public health*

FUNDACJA
ROZWOJU
KUL

THE JOHN PAUL II
CATHOLIC
UNIVERSITY
OF LUBLIN

KUL 1918

CONFERENCE PROCEEDINGS

VI International research & training conference
'Public health – social, educational and psychological dimensions'
13-15 February 2020. Lublin, Poland

Advisor of conference - dr hab. Julia Gorbaniuk, prof. KUL.

Scientific & Programme Committee:

dr hab. Agata Błachnio, prof KUL

dr hab. Maria Chuchra, prof. KUL

prof. Halyna Bevz, NANP

dr hab. Tetyana Yablonska, prof. NUSz

dr hab. Ilona Roshkovska, prof. NUP

dr Vitalii Lunov, prof. RANH, Dr.H.C.